

Nr 335.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående den medicinska undervisningen vid universitetet i Lund; given Stockholms slott den 11 mars 1919.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att för universitetet i Lund på extra stat för år 1920 anvisa ett förslagsanslag, högst 17,500 kronor att utgå till arvoden

dels åt en klinisk laborator och biträdande lärare i medicin med högst 6,000 kronor, under föreskrift att med nämnda arvode icke må förenas docentstipendium,

dels åt den, som förordnas att leda en ny, fjärde kurs i fysikalisk diagnostik, med högst 1,000 kronor,

dels åt en biträdande lärare vid sagda fjärde kurs med högst 500 kronor,

dels åt den, som förordnas att leda en ny, fjärde kurs i icke-fysikaliska undersökningsmetoder, med högst 1,000 kronor,

dels åt den, som förordnas att leda fyra vederbörliga kurser i sjukvårdsteknik, med högst 1,000 kronor,

dels åt en föreståndare för en ortopedisk klinik och poliklinik vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund, med den undervisningsskyldighet under åtta månader, som av Kungl. Maj:t bestämmes, med högst 4,000 kronor, under förutsättning ej mindre att länets landsting till avlönande av föreståndaren för år 1920 tillskjuter ett belopp av 3,000 kronor, så att hans arvode sammanlagt uppgår till 7,000 kronor, än även att fullt lämplig person för undervisningens meddelande finnes att tillgå, och med föreskrift tillika att med nämnda arvode icke må förenas docentstipendium,

dels ock åt den, som förordnas att under fyra kurser meddela kostnadsfri propedeutisk undervisning i allmän kirurgi, med högst 4,000 kronor.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Värner Rydén.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11
mars 1919.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
 SCHOTTE,
 PETRÉN,
 NILSON,
 friherre PALMSTIERNA,
 RYDÉN,
 UNDÉN,
 THORSSON.

Föredragande departementschefen, statsrådet Rydén anförde:

Då jag den 9 januari 1919 anmälde de frågor, som tillhörde regle-
ringen av riksstatens åttonde huvudtitel för år 1920, hemställde jag under
punkt 102, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att i avbidan på pro-
position angående vissa anslag för den medicinska undervisningen vid uni-
versitetet i Lund för ändamålet beräkna under åttonde huvudtiteln på extra
stat för år 1920 ett belopp av 15,000 kronor. Kungl. Maj:t biföll mitt
förslag härom.

Den medi-
cinska under-
visningen vid
universitetet i
Lund.

Jag anhåller nu att få återkomma till detta ärende och skall då till

en början lämna några upplysningar rörande vissa bestämmelser i gällande medicinska examensstadga av den 28 juni 1907.

Efter avlagd medicine kandidatexamen har den studerande före undergående av medicine licentiatexamen att först genomgå propedeutiska kurser och därefter fullgöra så kallade grundläggande tjänstgöringar. Vidare skola före tentamen i varje examensämne vissa för varje sådant angivna undervisningskurser genomgås och vissa tjänstgöringar fullgöras — så kallade fortsatta tjänstgöringar. De propedeutiska kurserna, vilka enligt stadgan skola genomgås vid ettdera universitetets medicinska och kirurgiska kliniker under en tid av sammanlagt två månader, givas i de viktigaste kliniska undersökningsmetoderna — dels fysikalisk diagnostik, dels ock icke-fysikaliska undersökningsmetoder — i allmän kirurgi och i allmän sjukvårdsteknik. Därefter har den studerande att under en tid av fyra månader samtidigt fullgöra *grundläggande tjänstgöringar* vid samma universitetets medicinska och kirurgiska kliniker samt patologiskt-anatomiska institution.

Så följa de tentamina i de särskilda ämnena föregående undervisningskurserna och de *fortsatta tjänstgöringarna*. Rörande dessa kurser och tjänstgöringar kan jag av anledning, som framgår av det följande, i detta sammanhang inskränka mig till att omförmåla vad som gäller i fråga om ämnena medicin, kirurgi samt patologisk anatomi.

I fråga om *medicin* föreskrives: fyra månaders tjänstgöring vid karolinska institutets medicinska klinik; samtidigt eller därefter två månaders kurs i nevrologi vid karolinska institutet; två månaders assistenttjänstgöring vid ettdera universitetets eller karolinska institutets medicinska klinik; samt en månads assistenttjänstgöring vid epidemisjukhus.

Beträffande *kirurgi* fordras: fyra månaders tjänstgöring vid karolinska institutets kirurgiska klinik; två månaders kurs i otiatri, rhinologi och laryngologi vid ettdera universitetet eller karolinska institutet; samt en månads assistenttjänstgöring vid ettdera universitetets eller karolinska institutets kirurgiska klinik.

Vid nyss berörda tjänstgöringar i medicin och kirurgi skall undervisning meddelas varannan dag å klinik och varannan dag å poliklinik.

I avseende åter å *patologisk anatomi* kräves följande: fyra månaders tjänstgöring vid karolinska institutets patologiska institution samtidigt med tjänstgöringen å institutets medicinska klinik; två månaders tjänstgöring vid ettdera universitetets eller karolinska institutets patologiska institution samtidigt med assistenttjänstgöringen å medicinsk klinik; samt ytterligare två månaders tjänstgöring valfritt vid ettdera universitetet eller karolinska institutet.

Som man finner, skola de propedeutiska kurserna och den grundläggande tjänstgöringen fullgöras vid universiteten; med vissa undantag äro medicine kandidaternas kurser och fortsatta tjänstgöringar i medicin, kirurgi och patologisk anatomi enligt stadgan förlagda uteslutande till karolinska institutet.

Den uppdelning på de olika läroanstalterna av den medicinska undervisningen, som sålunda för närvarande består, har man på senare tid velat upphäva. Yrkanden hava från olika håll framkommit, gående ut på att de 3 medicinska fakulteterna skulle var för sig kunna giva den fullständiga utbildningen åt våra läkare, åtminstone såvitt angår obligatoriska ämnen. Det har ej varit allenast självständighetstanken, som legat bakom dessa yrkanden. Man har därvid även haft i sikte de studerandes bästa. Särskilt har man numera starkt för ögonen att kunna, såsom önskligt är, bereda plats för ökat antal klinikanter. Medicinska fakulteten vid universitetet i Lund, som nyss fått färdiga präktiga, väl utrustade sjukhus, har visat särskilt intresse för en reform på detta område.

En fullständig omstöpning i berörda hänseende torde dock tills vidare få lämnas ur räkningen, enär moderna och tillräckligt omfattande sjukvårdsinrättningar för närvarande ej stå undervisningen till buds i Stockholm och Uppsala. Ett steg i den antydda riktningen har dock, försöksvis och provisoriskt, redan tagits. Efter en av kanslern för rikets universitet understödd framställning från medicinska fakulteten vid universitetet i Lund har Kungl. Maj:t den 26 juli 1918 förklarat, att, utan hinder av bestämmelserna i gällande examensstadga, vid medicinska kliniken i Lund under tiden från och med den 1 september 1918 till och med den 31 december 1919 och vid den kirurgiska kliniken därstädes under kalenderåret 1919 studerande till det antal, som av kanslern på fakultetens förslag bestämmas, må fullgöra följande tjänstgöringar, vilka enligt examensstadgan skola genomgås efter den grundläggande tjänstgöringen, nämligen dels fyra månaders tjänstgöring i medicin och samtidigt fyra månaders tjänstgöring i patologisk anatomi, dels ock fyra månaders tjänstgöring i kirurgi.

Denna anordning har vidtagits med anlitande av medel, som kanslern anvisat ur Lunds universitets reservfond. Man har emellertid icke velat stanna vid denna, som sagt, blott interimistiska anordning. Förslag har väckts om dess vidmakthållande tills vidare medelst anslag av statsmedel. Detta förslag, som av universitetskanslern med skrivelse den 16 augusti 1918 framburits till Kungl. Maj:t, har legat till grund för min ovannämnda hemställan om beräkning av 15,000 kronor på extra stat för år 1920.

I detta sammanhang vill jag ytterligare erinra, att sedan tanken på berörda fortsatta utvidgning av den medicinska undervisningen i Lund — avseende medicin, kirurgi och patologisk anatomi — blivit väckt, Kungl. Maj:t den 11 juni 1918 på förslag av universitetskanslern bemyndigat chefen för ecklesiastikdepartementet att för beredning inom departementet av frågan om denna utvidgning samt vissa andra den medicinska undervisningen angående spörsmål tillkalla högst fem sakkunniga. De sakkunniga — f. d. professorn J. Berg, rektorn vid karolinska institutet, professorn F. Lennmalm, professorerna vid universitetet i Uppsala U. Quensel och R. Friberger samt professorn vid universitetet i Lund K. Petré — började sitt arbete i september 1918; detta är ännu ej till fullo slutfört.

De anslagsbehov, vilka skola tillgodoses ur ovannämnda beräknade belopp av 15,000 kronor, sakna ej motsvarighet å de senare årens extra stat under åttonde huvudtiteln.

Till en början har till arvode åt biträdande lärare i medicin vid universitetet i Lund extra anslag beviljats alltifrån år 1908. Arvodet utgör för närvarande ett belopp av 3,000 kronor, därav 500 kronor utgå till ersättning åt en person, som meddelar undervisning i allmän sjukvårdsteknik. Biträdande läraren i medicin har för närvarande till åliggande att å medicinska polikliniken meddela undervisning för medicine kandidaterna samt att lämna den undervisning i de icke-fysikaliska undersökningsmetoderna, som ingår i de propedeutiska kurserna.

För anordnande av kostnadsfri propedeutisk undervisning i allmän kirurgi vid sagda universitet hava medel uppförts å extra stat för åren 1906—1919. Den lärare, som åtnjuter detta arvode, för närvarande utgörande 2,500 kronor, har till uppgift att tre gånger årligen giva en två månaders propedeutisk kurs i ämnet.

Såsom bidrag till arvode åt en föreståndare för en ortopedisk poliklinik vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund har för vart och ett av åren 1915—1919 på extra stat anvisats ett belopp av 1,500 kronor, under förutsättning att Malmöhus läns landsting bidroge till avlöningen åt föreståndaren med minst lika stort belopp samt att fullt lämplig person för undervisningens meddelande finnes att tillgå.

Poliklinikföreståndaren är skyldig att hålla poliklinisk mottagning för ortopediska fall minst tre dagar i veckan samt därvid lämna de medicine kandidater, som anmäla sig, undervisning och praktisk handledning i ortopediska undersökningsmetoder och i ortopedisk behandling, särskilt i anläggande av enklare gipsförband. Han är ock skyldig att biträda i behandlingen av sådana på klinikerna intagna fall, som kräva specialortopedisk

vård, och därvid tillhandagå klinikernas underläkare och amanuenser med undervisning och praktisk handledning i speciell ortopedisk förbandsteknik.

Ovannämnda av universitetskanslern med skrivelse den 16 augusti 1918 överlämnade förslag är såsom antydningssvis framgår av det föregående tillkommet under inflytande av behovet att öka antalet medicine kandidaterna till buds stående klinikantplatser i de viktiga ämnena medicin och kirurgi (och giva tillträde för ökat antal deltagare i den patologisk-anatomiska undervisningen). Å de medicinska och kirurgiska klinikerna i Stockholm, dit enligt examensstadgan den fortsatta kliniska tjänstgöringen i sagda ämnen är förlagd, kunna högst 120 klinikanter årligen mottagas. En besvärande stagnation har uppstått genom den nödtvungna fixeringen av klinikanternas antal. Enligt vad i ärendet upplysts har på senare tid flertalet eller alla måst underkasta sig flera månaders väntetid för att komma in på den medicinska kliniken. Därest, såsom för närvarande synes vara förhållandet, tillströmningen till den medicinska studiebanan är stor och om tillträdet till de propedeutiska kurserna ej begränsas till ett visst antal, måste stockning bland dem, som skola börja fortsättnings-tjänstgöring, naturligen uppstå. Det är för att lätta denna stockning, som fortsättningstjänstgöringen införts i Lund.

Med hänsyn till det växande tilloppet till läkarbanan och behovet av ökat antal läkare i hälsovårdens och hygienens tjänst är det uppenbarligen önskvärt, att denna anordning får fortsätta. Den bör, sedd i samband med ett av kanslern år 1918 fattat beslut, småningom kunna göra slut på den nuvarande stagnationen vid inträdet å medicinsk klinik. Genom nämnda beslut föreskrevs, att antalet deltagare i de sex årliga propedeutiska kurserna — tre vid vardera universitetet — skulle vara högst 20 i varje kurs. Därest fortsättningstjänstgöringen i Lund upprätthålles, torde 150 medicine kandidater årligen kunna börja tjänstgöring å medicinsk klinik. Antalet av dem, som stå och vänta på inträde därstädes, måste då komma att minskas. Samtidigt skall emellertid vid den fortsatta starka tillströmningen av medicine studerande i stället stagnationen bliva tillbakaflyttad till inträdet å de propedeutiska kurserna. Detta är naturligen lika beklagligt. Huru man vill råda bot härför framgår av det följande.

Då jag nu efter denna översikt av förhållandena rörande omförmälda delar av den medicinska undervisningen övergår till en redogörelse för de föreliggande framställningarna, kommer jag först till universitetskanslerns meranämnda skrivelse den 16 augusti 1918 med därvid fogade handlingar.

I det ärende, som sålunda förelades Kungl. Maj:t till prövning, hemställde det större akademiska konsistoriet i Lund — på begäran av medicinska fakulteten och under åberopande av en utredning, som förebragts av föreståndarna för de kirurgiska och medicinska klinikerna vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund, professorerna J. Borelius och K. Petrén — att kanslern måtte utverka proposition till 1919 års riksdag om beviljande på ordinarie stat av följande anslag, nämligen 3,000 kronor att utgå till biträdande lärare i kirurgi, 3,000 kronor såsom bidrag till arvode åt en föreståndare för den vid universitetets kliniker å berörda sjukvårdsinrättningar anordnade ortopediska kliniken¹⁾ och polikliniken, under förutsättning att Malmöhus läns landsting med minst lika stort belopp bidroge till föreståndarens avlöning, 6,000 kronor till en klinisk laborator och biträdande lärare i medicin samt 500 kronor till den person, som förordnas att meddela föreskriven undervisning i allmän sjukvårdsteknik.

Till grund för denna framställning låg en förutsättning, att Kungl. Maj:t skulle i sinom tid förordna om fullföljande av den interimistiskt anordnade fortsättningstjänstgöringen vid universitetet i Lund. Med anledning av framställningen tillstyrkte kanslern proposition till 1919 års riksdag i enlighet med konsistoriets förslag.

Ur den av konsistoriet åberopade, av Borelius och Petrén förebragta utredningen må följande anföras:

Borelius framhöll, att förslaget om den utvidgade undervisningen i kirurgi ej krävde nya lärarkrafter. Men ett ökat arbete måste åläggas professorn i kirurgi samt den biträdande läraren i kirurgi och ett betydligt ökat arbete komme att fordras av föreståndaren för den ortopediska kliniken och polikliniken, vilken sistnämnde skulle övertaga en del av undervisningen vid den grundläggande tjänstgöringen.

Den biträdande läraren skulle utom sina nuvarande skyldigheter deltaga i den föreskrivna polikliniska undervisningen och en dag i veckan hålla poliklinisk föreläsning. Hans arvode borde höjas från nu utgående 2,500 kronor till 3,000 kronor.

Föreståndaren för den ortopediska kliniken och polikliniken skulle utom sina nuvarande skyldigheter hålla klinisk föreläsning med demonstrationer 3 dagar i veckan, 2 timmar varje gång, under 6 månader årligen; han skulle utom sin polikliniska tjänstgöring svara för en klinisk avdelning, tills vidare förlagd inom den kirurgiska kliniken. Med hänsyn till det väsentligt ökade arbete, som komme att åligga honom, borde hans arvode fördubblas, så att därtill komme att av statmedel utgå 3,000 kronor, fortfarande under förutsättning att Malmöhus läns landsting med samma belopp, 3,000 kronor, bidroge till hans avlöning.

Beträffande den medicinska fortsatta tjänstgöringen framgår av vad professor Petrén anfört följande.

¹ Befattningshavaren skall numera bliva föreståndare både för klinik och poliklinik.

För anordnande av densamma skulle krävas upprättandet av en befattning som klinisk laborator och biträdande lärare i medicin jämte det fortfarande en person förordnades att meddela föreskriven kurs i sjukvårdsteknik.

Den kliniske laboratorn och biträdande läraren skulle det åligga att uppehålla undervisningen på polikliniken, i vilken numera lägges så stor vikt vid de studerandes utbildning i praktisk medicin, vidare att årligen ge tre propedeutiska kurser i de icke fysikaliska undersökningsmetoderna (s. k. laborationskurserna) samt slutligen att årligen göra en för äldre studerande i medicin avpassad laborationskurs till de interna sjukdomarnas diagnostik och terapi. Denna kurs skulle bli av mycket stor betydelse för de studerandes utbildning i medicin; till densamma gives för närvarande ej någon motsvarighet i Lund, men väl i någon mån i Stockholm.

Arvodet till ifrågavarande befattningshavare borde sättas till 6,000 kronor, enligt Petréns åsikt det minsta belopp, som kunde utgöra skälig ersättning för den makt-påliggande och omfattande undervisningsbörda, vilken skulle vila på befattningshavaren. Såsom särskilt skäl för att ej gå under detta belopp erinrar Petrén om att sagda belopp vid 1918 års riksdag av Kungl. Maj:t föreslagits och av riksdagen godkänts såsom ersättning för akademisk lärare, som samtidigt åtnjöte docentstipendium och särskild ersättning för akademisk undervisning.

Av det hittills till arvode åt biträdande lärare i medicin utgående extra anslaget å 3,000 kronor hade 500 kronor använts till ersättande av den person, som förordnats att meddela undervisning i sjukvårdsteknik. Detta belopp borde fortfarande avses till sådan ersättning.

I förbigående vill jag nämna, att vid medicinska fakultetens i Lund behandling av detta ärende fakultetens majoritet uttalat sig för att vissa ändringar i den medicinska examensstadgan skulle vidtagas i samband med anordnandet av fortsatt tjänstgöring i medicin m. m. vid universitetet i Lund. På frågan härom har jag ej anledning att nu ingå.

Med en den 1 mars 1919 till Kungl. Maj:t avgiven skrivelse har universitetskanslern till Kungl. Maj:t överlämnat en av vederbörande större konsistorium tillstyrkt, den 17 februari 1919 till kanslern avlåten framställning från medicinska fakulteten i Lund, vilken framställning bör av mig i detta sammanhang anmälas.

I denna framställning har fakulteten anhållit, att kanslern måtte utverka att Kungl. Maj:ts beslut av den 26 juli 1918 angående fortsättnings-tjänstgöring i medicin m. m. vid universitetet i Lund måtte få provisoriskt gälla även för år 1920;

att jämlikt fakultetets tidigare framställning 6,000 kronor må anvisas på extra stat för år 1920 till den kliniske laboratorn och biträdande läraren i medicin;

att vidare på extra stat för år 1920 må anvisas:

1,200 kronor till den, som förordnas att ge en ny (fjärde) kurs i fysikalisk diagnostik,

500 kronor till en biträdande lärare vid samma kurs,
1,200 kronor till den, som förordnas att giva en ny (fjärde) kurs i icke-fysikaliska undersökningsmetoder,

1,000 kronor till den, som förordas att giva 4 årliga kurser i sjukvårdsteknik,

4,000 kronor till föreståndaren för den ortopediska polikliniken vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund, vars kliniska undervisning skulle utsträckas till att omfatta 8 månader per år, samt

4,000 kronor till den, som förordnas att meddela propedeutisk undervisning i allmän kirurgi, vilket skulle ske medelst 4 kurser per år.

Fakultetens framställning grundar sig huvudsakligen på skriftliga uttalanden och förslag av Petren och Borelius.

Ur Petrens anförande i ämnet torde jag få återgiva följande:

I statsverkspropositionen till årets riksdag finnes uppfört för Lunds universitet ett anslag under rubriken »undervisning i medicin m. m.» å 15,000 kronor, vilket anslagskrav ej är specificerat. Som skäl härför anföres, att statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet avvaktar »en utredning av vis-a med Kungl. Maj:ts medgivande av mig tillkallade sakkunniga, i vilkas uppdrag förevarande frågas förberedande behandling ingått».

Undertecknad tillhör de nämnda sakkunniga, och det har ur vårt arbete framgått, att någon sådan utredning ej kan hinna att av dessa sakkunniga framlämnas inom den tidpunkt, som är nödvändig för att Kungl. Maj:t må hinna ingiva förnyad proposition med specificerade anslag-yrkanden i frågan till innevarande års riksdag. Vid sådant förhållande synes det mig vara oundgängligt, att fakulteten gör framställning i frågan, för att på denna väg de erforderliga uppgifterna för den förnyade propositionen må kunna föreligga inom den tid, som kräves.

Till de propedeutiska kurserna och den därefter följande tjänstgöringen kunna för närvarande vid vardera av medicinska fakulteterna i Uppsala och Lund mottagas 60 lärjungar per år fördelade på 3 kurser med 20 i varje kurs. Då under allra senaste tid emellertid ett större antal avlagt medicine kandidatexamen per år har »spärr» inträtt omedelbart efter medicine kandidatexamen, och en del av de studerande få vänta på att vinna inträde å dessa kurser, vilken väntan faller på en tidpunkt av studierna, som för de studerande är synnerligen oläglig.

Fortsättningstjänstgöringarna vid serafimerlasarettets medicinska och kirurgiska kliniker kunna jämlikt den ordning, som råder sedan ett antal år, passeras av 120 studerande per år. Enligt en ordning, som provisoriskt införts genom Kungl. Maj:ts beslut av den 26 juli 1918, kunna även vid Lunds universitets medicinska och kirurgiska kliniker för närvarande mottagas 30 studerande per år till de nämnda fortsättningstjänstgöringarna. Det antal studerande, som sålunda kan fullgöra fort-ätnings-tjänstgöringen i landet per år, utgör 150, vilket är ett fullt tillräckligt antal.

Den förändring, som med hänsyn till de anförda förhållandena närmast är erforderlig, är alltså att bereda plats för ytterligare 30 studerande per år vid de propedeutiska kurserna och den grundläggande tjänstgöringen. Ordnandet av denna fråga har också av de ovan nämnda sakkunniga betraktats som den viktigaste eller åtminstone den mest brådskande uppgift, som ålegat dem.

Efter att hava diskuterat vissa ifrågasatta möjligheter för att under medverkan av karolinska institutet råda bot för de ifrågavarande svårigheterna, vilka möjligheter emellertid av anförda skäl måst lämnas å sido, fortsätter Petré:

Då det trängande kravet kvarstår att snarast möjligt komma till sådan lösning av den föreliggande frågan, att den inträdda spärren omedelbart efter medicine kandidat-examen måtte kunna hävas så snart som möjligt, hava de båda fakulteternas representanter inom de sakkunniga sins emellan rådgjort och hava stannat vid det förslaget, att som en provisorisk lösning för tiden, till dess att nybyggnad av akademiska sjukhuset i Uppsala skulle kunna bliva utförd, föreslå, att det vid vardera fakulteten måtte inrättas en fjärde propedeutisk kurs på året. Förslaget har formats därbän, att denna fjärde kurs skulle i Uppsala mottaga 20 studerande men i Lund endast 10, eftersom antalet tjänstgörande i Lund är större på grund därav, att även mottagandet av fortsättningsjämnstgörande där är medgivet.

Införandet av en fjärde dylik kurs är förvisso förbundet med stora olägenheter av skilda slag, men då de studerandes intresse kräver, att en lösning omedelbart må komma till stånd, och något förslag till lösning ej kunnat vinnas genom samarbetet med ämnesrepresentanterna vid karolinska institutet, så har jag dock ansett det vara min plikt att inför fakulteten framställa detta förslag, ehuru jag väl vet, att jag därigenom framställer ökade krav på vissa lärares undervisningsarbete.

Därest en dylik fjärde kurs skulle givas, innebär detta, att dessa kurser skulle givas oavbrutet utan uppehåll från den 1 december till den 31 maj. Vad angår ämnet medicin, kunna därför dessa kurser icke läggas på de nuvarande lärarkrafterna. Givandet av en dylik fjärde kurs blir sålunda endast möjligt, därest särskilda anslag kunna beredas såväl åt dem, vilka skola giva kurserna i fråga, som ock åt en biträdande lärare i fysikalisk diagnostik för denna fjärde kurs. Vad angår arbetets omfattning för dessa sålunda erforderliga nya lärarkrafter må anföras, att själva kursgivarnas arbete, vilket till väsentlig del består i föreläsningar, ej kommer att avsevärt minskas därigenom, att kursdeltagarnas antal blir mindre, men att däremot den biträdande läraren i fysikalisk diagnostik kommer att få en något mindre arbetsbörda därigenom, att kursdeltagarnas antal är mindre.

Det minsta belopp, för vilket dylika lärare torde kunna erhållas, torde vara 1,200 kronor för den, vilken skall giva den fjärde nya kursen i fysikalisk diagnostik, samt 1,200 kronor för den, som ger kursen i icke fysikaliska undersökningsmetoder, ävensom 500 kronor för biträdande läraren i fysikalisk diagnostik. Jag vill i detta sammanhang särskilt framhålla, att kursgivaren i icke-fysikaliska undersökningsmetoder, såsom denna kurs härsädes är genomförd, har att fullgöra ett arbete, vilket på intet sätt är mindre än vad gäller den lärare, vilken ger kursen i fysikalisk diagnostik.

Även i sjukvårdsteknik skulle det hållas en ny fjärde kurs. Då denna kurs ej har samma omfattning som de båda övriga, vilka tillhöra medicinens område, torde ny lärarkraft härför icke vara erforderlig. Tydligt är emellertid, att det ökade arbetet kräver ökad ersättning. Härtill kommer emellertid, att denna kurs, vilken hittills givits 3 gånger årligen, betalats med ett arvode, som varit alldeles otillräckligt (blott 167 kronor för vardera kursen à cirka 12 föreläsningstimmar) och ingalunda motsvarat den ersättning, vilken kommer övriga läraruppdrag inom fakulteten till del.

På anförda skäl far jag således föreslå, att fakulteten framställer förslag, att er-

sättningen för kurserna i sjukvårdsteknik, som hittills utgått med 500 kronor för 3 kurser, måtte höjas till 1,000 kronor för de erforderliga 4 kurserna.

För övrigt föreslår jag, att fakulteten vidhåller sin föregående framställning i ärendet, vilken avgivits bland årets så kallade riksdagspetita, således även att Kungl. Maj:ts medgivande av den 26 juli 1918, att fortsättningstjänstgöring i medicin och kirurgi må fullgöras även vid Lunds universitet, må stadgas att provisoriskt gälla även för år 1920; samt vidare att förslaget om anslaget av 6,000 kronor per år till arvode för kliniske laboratorn och biträdande läraren i medicin måtte vidhållas.

Rörande laborationskursen till interna sjukdomars diagnostik och terapi, vilken det jämlikt fakultetens föregående framställning skulle åligga kliniske laboratorn och biträdande läraren i medicin att meddela, och vilken under februari 1919 givits för första gången, må i detta sammanhang upplysas, att då det vid denna endast kan mottagas 10 studerande på grund av de omfattande laborationer, som vid densamma skola bedrivs, och då kursen visat sig synnerligen begärlig för de äldre studerande i medicin, såsom assistenter och dem, som läsa på tentamen, så har utrymme för dessa ej kunnat beredas för de fortsättningstjänstgörande. (Då ett par äldre studerande i sista stund blevo hindrade av tillfällig anledning att jämlikt sin avsikt få delta i kursen, så har en bland de fortsättningstjänstgörande kunnat mottagas.) Kursens gagn blir också större därigenom, att den begagnas av de studerande på ett senare stadium av studierna. Det framgår således härav, att behovet av denna kurs ej är beroende av det förhållandet, att fortsättningstjänstgöring finnes anordnad i Lund. Jag begagnar tillfället att understryka, att jag anser gagnet av denna kurs, sådan den här organiserats och genomtänkts, kunna för de studerande bliva synnerligen stor, detta särskilt när den förlägges till rätta tidpunkten av studierna, alltså till deras sista del.

Borelius förenämnda uttalande är av följande lydelse:

I anslutning till vad professor Petrén anfört och varav framgår, att *en fjärde kurs* i allmän kirurgi med därefter följande grundläggande tjänstgöring synes behöflig och bör inrättas för år 1920, får jag härmed meddela, att en sådan fjärde kurs kan anordnas vid kirurgiska kliniken härstädes, men att den pålägger mig och de båda biträdande lärarna i kirurgi en ej obetydligt ökad arbetsbörda och sålunda för de båda biträdande lärarnas del ej kan införas utan motsvarande ökning av de arvoden, som till dem utgå.

Då den lärare, som giver den propedeutiska undervisningen i allmän kirurgi och handleder på polikliniken, för närvarande genom tilläggsanslag ur reservfonden har och enligt ingivet förslag skulle för år 1920 erhålla ett arvode av 3,000 kronor per år, men han enligt det föreliggande förslaget av professor Petrén skulle giva 4 kurser för året i stället för nuvarande 3, bör hans arvode höjas till 4,000 kronor, alltså med 1,000 kronor.

Den andre biträdande läraren — föreståndaren för ortopediska kliniken och polikliniken — vilken giver klinisk undervisning i extremitetkirurgi under de två första månaderna av de studerandes grundläggande tjänstgöring, alltså för tre grupper årligen, 6 månader på året, uppstår därför under detta år — genom fyllnadsanslag ur reservfonden — från universitetet 3,000 kronor, under villkor att samma arvode, 3,000 kronor, utgår från Malmöhus läns landsting som ersättning för hans arbete inom sjukvården, och framställning är gjord, att arvode av denna storlek skall till honom utgå för år 1920.

Då nu genom den föreslagna fjärde kursen hans undervisning skulle utsträckas till 8 månader på året i stället för 6 månader, så bör hans arvode från universitetet

i motsvarande grad ökas, d. v. s. från 3,000 till 4 000 kronor. Någon ökning av landstingets anslag kan icke påräknas, då ändringen uteslutande betingas av undervisningens och ej av sjukvårdens krav. Hans arvode för år 1920 skulle alltså bli 4,000 kronor, under förutsättning att Malmöhus läns landsting till hans avlöning bidrager med 3,000 kronor, vilken summa landstinget i år lämnar. Även för denna biträdande lärare i kirurgi medför alltså den föreslagna fjärde kursen en ökad kostnad av 1,000 kronor.

Med dessa ökade anslag och under förutsättning, att de beviljas, tillstyrker jag den ifrågasatta fjärde kursen.

I universitetskanslerns nyss omförmälda, den 1 mars 1919 avlätna skrivelse anföres:

Då det, för undvikande av stockning vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, torde bliva nödvändigt att under år 1920 likasom under år 1919 vid universitetet i Lund anordna fullständig klinisk undervisning i medicin och kirurgi, får jag, med anledning av fakultetens av konsistoriet biträdda framställning i denna del, hemställa, det täcktes Kungl. Maj:t förklara, att, utan hinder av gällande bestämmelser i stadgan angående medicinska examina den 28 juni 1907, studerande till det antal, som av kanslern för rikets universitet på medicinska fakultetens vid universitetet förslag bestämmes, må under kalenderåret 1920 vid de medicinska och kirurgiska klinikerna vid universitetet i Lund fullgöra följande tjänstgöringar, vilka enligt examensstadgan skola genomgå efter den grundläggande tjänstgöringen, nämligen dels fyra månaders tjänstgöring i medicin och samtidigt därmed fyra månaders tjänstgöring i patologisk anatomi, dels ock fyra månaders tjänstgöring i kirurgi.

Det av medicinska fakulteten framlagda förslaget om anordnande vid universitetet av en fjärde propedeutisk kurs för medicine kandidater har jag däremot icke för närvarande funnit skäl biträda. Behovet av en sådan kurs under år 1920 har enligt min mening icke blivit tillräckligt styrkt. Vid de kurser av denna art, vilka hittills hållits med början i september och i december 1918, samt vid de kurser, som taga sin början den 1 mars 1919, hava visserligen anmält sig ett antal kandidater utöver det, som ansetts kunna mottagas vid kurserna, nämligen tjuvu vid vardera universitetet. Men det överskjutande antalet — vid septemberkurserna fjorton, vid decemberkurserna elva och vid de nu inom kort börjande kurserna endast en — synes icke giva vid handen, att en fjärde kurs under vårterminen 1920 kommer att visa sig oundgängligen nödvändig.

Skulle, efter det vederbörande myndigheter vid universitetet i Uppsala ävensom ovannämnda sakkunniga blivit i tillfälle att yttra sig i frågan, det längre fram under år 1919 visa sig erforderligt, att under vårterminen 1920 ytterligare en propedeutisk kurs anordnas vid vardera universitetet, lär framställning kunna göras till 1920 års riksdag om beviljande för detta ändamål av nödiga medel på tilläggsstat för år 1920. Jag inskränker mig för närvarande alltså till att i nu förevarande punkt vidhålla min i skrivelse den 16 augusti 1918 gjorda hemställan, dock med den jämkning, att jag icke har något att erinra mot att de begärda anslagen, tillhoppa 12,500 kronor, hos riksdagen äskas på extra stat för år 1920.

Efter erhållen del av kanslerns förberörda skrivelser med därvid fogade handlingar hava omförmälda sakkunniga i skrivelse den 4 mars 1919 anført, att då de framställda anslagskraven vore avsedda att föreläggas 1919 års riksdag, de sakkunniga trott sig böra avgiva utlåtande rörande dessa

anslagsfrågor, ehuru deras betänkande rörande övriga dem till utredning anförtrodda ärenden icke blivit utarbetat. De sakkunniga yttra härefter:

Vad först angår spörsmålet om anordnande av fortsättningstjänstgöring i medicin, kirurgi och patologisk anatomi vid universitetet i Lund även under år 1920, i vilket avseende den gjorda framställningen av kanslersämbetet tillstyrkts, vilja de sakkunniga, med hänsyn till önskvärdheten av att fullständig undervisning i berörda ämnen så snart ske kan må kunna meddelas vid samtliga de medicinska högskolorna, livligt tillstyrka, att framställningen i dessa delar måtte vinna beaktande. De anslag, som krävas för anordnandet av dylik fortsättningstjänstgöring, hava för höstterminen 1918 samt för kalenderåret 1919 bestritts ur universitetets egna medel i förhoppning att Kungl. Maj:t skulle av riksdagen äska de belopp, som voro erforderliga för det fortsatta anordnandet av denna tjänstgöring efter ingången av år 1920, och då det icke kan förväntas, att medel för ändamålet för längre tid än som skett kunna av universitetet ställas till förfogande, få de sakkunniga tillstyrka, att de begärda anslagen, vilka icke synas för högt beräknade, må för ändamålet utverkas av riksdagen.

Vad beträffar förslaget att anordna en fjärde propedeutisk kurs i medicin och kirurgi vid universitetet i Lund, har kanslersämbetet anfört, att det överskjutande antal medicine kandidater, som sökt inträde vid dessa propedeutiska kurser — vid kursen, som började i september 1918: 14 studerande, vid kursen den 1 december 1918 11 men vid kursen i mars 1919 allenast 1 — icke synes giva vid handen, att en fjärde kurs under vårterminen 1920 kommer att visa sig oundgängligen nödvändig.

De sakkunniga få härtill anföra, att enär dylik propedeutisk kurs enligt nu gällande ordning vid vardera fakulteten börjar $\frac{10}{9}$, $\frac{1}{12}$ och $\frac{1}{8}$, ett vida längre tidsavstånd således förflyter från mars- till septemberkursen än mellan de övriga kurserna. Detta medför, såsom erfarenheten från många föregående år nogsamtligt lärt, att det till septemberkursen alltid finnes vida större tillströmning av studerande än till de båda senare kurserna under läsåret. Detta förhållande, som är fakulteterna väl bekant, har emellertid icke framhållits i något av de yttranden, som åtfölja förslaget från fakulteten i Lund.

För att möjliggöra ett säkrare bedömande av det antal studerande, som under de närmast kommande åren kunna förväntas avlägga medicine kandidatexamen (efter vilken examen de studerande skola börja sina kliniska studier med genomgående av dessa kurser), hava de sakkunniga inhämtat uppgifter rörande det antal medicine studerande, som under senare år blivit inskrivna vid de olika medicinska högskolorna. Denna utredning har givit följande resultat (varvid är att märka, att de studerande, vilka först som medicine kandidater blivit nyinskrivna vid en högskola, ej medräknats).

Läsår.	Nyinskrivna med. studerande vid			S:a.
	univ. i Uppsala.	univ. i Lund.	karol. inst. i Stockholm.	
1914—1915 ...	50	45	67	162
1915—1916 ...	44	34	76	154
1916—1917 ...	65	46	98	209
1917—1918 ...	38	45	81	164

Även om man tager hänsyn därtill, att ej alla studerande, som inskrivas vid medicinsk högskola, genomföra sina studier ända till med. kand. examen, så är dock antalet av dem, som avgå, ej stort. Det framgår således tydligt av dessa siffror, att man otvivelaktigt har att motse, att under de närmast följande läsåren mer än 120 studerande skola per år avlägga med. kand. examen och sålunda söka vinna inträde vid kurserna ifråga.

Då emellertid för närvarande endast sammanlagt 60 per år kunna mottagas vid vardera fakulteten till dessa propedeutiska kurser, finna således de sakkunniga, att den av dem verkställda utredningen är väl ägnad att klart visa behovet av en fjärde propedeutisk kurs under våren 1920.

Det ligger tydligtvis nära att här göra den anmärkningen, att anordnandet av en fjärde kurs under våren 1920 ej kan förebygga inträdandet av »spärr» vid kursen i september 1919. Inträdandet av den sistnämnda eventualiteten torde ock vara oundvikligt. Däremot läser man kunna hoppas, att en fjärde kurs under våren 1920 skall vara ägnad att motverka inträdandet av »spärr» vid kursen i september 1920. De anförda siffrorna ådagalägga emellertid, att en ny kurs med tio deltagare, såsom förslaget från medicinska fakulteten i Lund avser, ej är tillräcklig för att möta den tillströmning, vilken jämlikt de av de sakkunniga förebragta siffrorna är att motse. I detta sammanhang må emellertid anföras, att undertecknade Quensel och Friberger hava för avsikt att inom vederbörande fakultet väcka förslag av innehåll, att sådan fjärde kurs på högst 20 studerande måtte, om det skulle visa sig erforderligt, anordnas vid universitetet i Uppsala under våren 1920 samt att anslag därför måtte utverkas av 1920 års riksdag på tilläggsstat för samma år. De sakkunniga vilja framhålla, att det under alla förhållanden vore en fördel, att en fjärde kurs bleve anordnad i Lund under våren 1920. — Då fakulteten i Lund ansett sig redan år 1919 böra göra framställning om utverkande av anslag av årets riksdag för denna kurs under år 1920, tillåta sig de sakkunniga erinra därom, att den nya kursen visserligen skulle taga sin början först den $\frac{1}{4}$, men att införandet av sådan kurs med nödvändighet betingar, att den kurs, som enligt nu gällande ordning börjar den $\frac{1}{3}$, förlägges till att börja redan den $\frac{1}{2}$ (enär kursen sträcker sig över en tid av två månader). Vidare må erinras, att en dylik ändrad förläggning av en kurs, som under flera år givits på bestämd tidpunkt, tydligtvis måste tillkännagivas för de studerande åtskillig tid innan kursen skall taga sin början. Dylikt tillkännagivande borde helst äga rum redan före slutet av föregående hösttermin, men måste under alla förhållanden ske senast vid början av vårterminen eller den $\frac{15}{1}$ 1920. Vid sådant förhållande är uppenbarligen synnerligen önskvärt, därest det låter sig så ordna, att de erforderliga anslagen för dylik ny kurs, avsedd att givas år 1920, beviljas redan av riksdagen år 1919.

De sakkunniga hava även till prövning upptagit frågan om de anslagskrav för anordnande av ny kurs, som framstälts av fakulteten i Lund. Efter överläggning hava de sakkunniga funnit sig böra föreslå, att arvodena till dem, som skola giva dels kursen i fysikalisk diagnostik, dels kursen i icke-fysikaliska undersökningsmetoder, måtte sättas allenast till 1,000 kronor för vardera (mot 1,200 kronor, som föreslagits av fakulteten i Lund), vilket förslag även undertecknad Petrén, förslagsställare i frågan inom fakulteten i Lund, biträdt. De sakkunniga hava vid detta sitt beslut kunnat stödja sig på det omdöme, som uttalats av undertecknad Friberger, vilken tidigare själv vid olika tillfällen givit bada dessa kurser. Genom denna förändring av fakultetens förslag vinner man ock bättre överensstämmelse mellan de anslag, som utgå till lärarna vid de olika kurserna.

Efter det dessa ändringar i de begärda anslagen vidtagits, få de sakkunniga på det livligaste tillstyrka framställningen från fakulteten i Lund. De vilja dock på samma gång betona, att den ordning, som sålunda skulle komma till stånd, kommer att bliva i flera avseenden betungande för lärarne och icke mindre för det kliniska materialet och därför endast bör vara provisoriskt i avvaktan på att frågan om ordnandet av propedeutiska kurser och grundläggande tjänstgöring i medicin, kirurgi och patologisk anatomi bliver på annat sätt löst. Å andra sidan är det uppenbart, att efter som den tillströmning av studerande, vilken föranlett framställningen om anordnandet av en fjärde kurs, med säkerhet kan förväntas fortfara även de följande åren, behovet av en sådan fjärde kurs kommer att, därest icke lämpligare anordning kan träffas, göra sig gällande även efter år 1920. De sakkunniga anse sig emellertid så mycket hellre böra tillstyrka förslaget ifråga för år 1920, som under den diskussion, vilken förts med professorerna i medicin och kirurgi vid karolinska institutet under deras adjunktion i de sakkunnigas arbete, dessa förklarar, att de för de närmaste åren icke såge sig i stånd att vid institutet utöver den nu där förlagda fortsättningstjänstgöringen anordna propedeutiska kurser och grundläggande tjänstgöring.

De sakkunniga vilja till sist uttala, att de anslag, som för ovan berörda ändamål erfordras, synas böra erhålla karaktär av »förslagsanslag, högst» och utgå enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna gott meddela.

Departementschefen.

Att åtminstone för närvarande råder en tillströmning till läkarbanan, större än att de medicinska läroanstalterna mäka i tid bereda sina alumner platser vid föreskrivna tjänstgöringar och kurser, torde få anses utrett genom vad i ärendet förekommit, framför allt genom de uppgifter, som de sakkunniga lämnat. Det bör ligga i samhällets intresse att i den mån så lämpligen kan ske undanröja dessa svårigheter för dem, som sträva att utbilda sig för läkarens kall. För detta ändamål läser framställning om nödiga anslags beviljande böra göras till riksdagen, på sätt ock i statsverkspropositionen bebådats. Det var därvid ursprungligen fråga blott om beredande av medel för anordnande av *fortsatt* tjänstgöring vid vederbörande kliniker i Lund. Nu har man funnit nödigt att vidga frågan till att avse även den förberedande undervisningen för de medicine kandidaterna. Och av skäl, som torde framgå redan av vad jag i det föregående anført, finner jag mig nu böra understödja även det i avseende härå framställda förslaget. Det är ju tydligt, att svårigheterna endast på ett mycket otillfredsställande sätt bliva avhjälpda genom att man söker motarbete stockningen vid tillträdet till den fortsatta tjänstgöringen å klinikerna; förflyttar man stagnationen till tiden omedelbart efter medicine kandidatexamens avläggande, synes densamma rent av bliva till större olägenhet för de studerande. Fördenskull bör man, såsom nu föreslås, även vidtaga åtgärder för att på denna punkt inskrida mot stagnation. Att det därvid ej är tillfyllest att möjliggöra ökat tillträde till de propedeutiska kurserna i Lund är visat. Frågan om motsvarande åtgärder beträffande dessa kurser i Uppsala kommer, såsom i ärendet antytts, att framdeles upptagas. Det hade varit

önskligt, att denna fråga kunnat redan nu, samtidigt med motsvarande fråga beträffande Lund, föreläggas riksdagen. I saknad av nödig utredning kan detta ej äga rum, utan framställning härutinnan lärer böra ske vid äskande av anslag å tilläggsstat för år 1920. Då den nya kursens början synes komma att förläggas till den 1 april, bör det vara möjligt att i tillräckligt god tid få nödiga penningmedel anvisade för en fjärde propedeutisk kurs i Uppsala år 1920. Ett liknande uppskov i fråga om anslagsäskande rörande en fjärde propedeutisk kurs i Lund har jag med hänsyn till det nära sammanhang, som i anslagsväg råder mellan ökande av de propedeutiska kursernas antal och anordnandet av fortsatt tjänstgöring i Lund, ej trott mig böra ifrågasätta. Till denna min ståndpunkt har även bidragit vad de sakkunniga anfört om vikten därav, att de studerande i god tid erhålla underrättelse om de ändrade tidpunkter för kursernas början, vilka torde komma att föranledas genom ökningen av de propedeutiska kursernas antal.

Vad jag nu anfört gäller den nuvarande situationen med stark tillströmning till de medicinska studierna. Tillloppet till läkarbanan har hittills gått i kurvor, och det är ej osannolikt, att detta kommer att upprepas. Såsom jag redan i mitt anförande till ovannämnda statsrådsprotokoll den 9 januari 1919 anmärkt, böra också de anslag, varom nu är fråga, tills vidare uppföras å extra stat, ej å ordinarie stat, såsom vederbörande begärt.

Härvid vill jag emellertid anmärka, att de ifrågavarande anordningarna av annan anledning än den rådande stagnationen tilläventyrs kunna komma att upprätthållas. Jag syftar därvid på strävandena att till fromma för de studerande göra de särskilda medicinska läroanstalterna självständiga i sin undervisning så till vida, att de var för sig kunna meddela den fullständiga läkarutbildningen, åtminstone så vitt gäller sådana undervisningsämnen, som böra vara obligatoriska. Att universitetet i Lund med sina modernt utrustade nya kliniker och med sitt, i förhållande till Uppsala universitet, vida rikligare material för undervisningen kan hava anspråk på att därvid komma i särskild åtanke synes mig vara naturligt.

I fråga om de framställda anslagskraven, såsom de av de sakkunniga i vissa delar modifierats, anser jag mig icke kunna framställa någon erinran. — Jag påminner om vad professor Borelius anfört rörande anledningen till att man ifråga om föreståndaren för den ortopediska kliniken och polikliniken ej kan fasthålla vid att, såsom hittills, av Malmöhus läns landsting kräva bidrag till hans avlöning, lika stort som det staten skulle lämna. Det torde vara självfallet, att med arvode för någöndera av dessa båda befattningar icke bör få förenas docentstipendium.

Summan av de särskilda anslagsposter, som skola äskas, utgör 17,500 kronor. Detta belopp överskjuter med 2,500 kronor det, som, på sätt jag nämnt, Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagit riksdagen att beräkna på extra stat för år 1920, eller 15,000 kronor. Medel till täckande av skillnaden lära emellertid bliva att tillgå genom inskränkningar å andra under åttonde huvudtiteln för år 1920 beräknade anslagsbelopp.

Sedan riksdagen beslutit i anslagsfrågan, böra nödiga föreskrifter rörande den utsträckta medicinska undervisningen i Lund under år 1920 i sinom tid meddelas av Kungl. Maj:t.

Under återopande av vad jag nu anført tillstyrker jag, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att för universitetet i Lund på extra stat för år 1920 anvisa ett förslagsanslag, högst 17,500 kronor att utgå till arvoden

dels åt en klinisk laborator och biträdande lärare i medicin med högst 6,000 kronor, under föreskrift att med nämnda arvode icke må förenas docentstipendium,

dels åt den, som förordnas att leda en ny, fjärde kurs i fysikalisk diagnostik, med högst 1,000 kronor,

dels åt en biträdande lärare vid sagda fjärde kurs
• med högst 500 kronor,

dels åt den, som förordnas att leda en ny, fjärde kurs i icke-fysikaliska undersökningsmetoder, med högst 1,000 kronor,

dels åt den, som förordnas att leda fyra vederbörliga kurser i sjukvårdsteknik, med högst 1,000 kronor,

dels åt en föreståndare för en ortopedisk klinik och poliklinik vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund, med den undervisningsskyldighet under åtta månader, som av Kungl. Maj:t bestämmes, med högst 4,000 kronor, under förutsättning ej mindre att länets lands-ting till avlönande av föreståndaren för år 1920 tillskjuter ett belopp av 3,000 kronor, så att hans arvode sammanlagt uppgår till 7,000 kronor, än även att fullt lämplig person för undervisningens meddelande finnes att tillgå, och med föreskrift tillika att med nämnda arvode icke må förenas docentstipendium,

dels ock åt den, som förordnas att under fyra kur-

sör meddela kostnadsfri propedeutisk undervisning i allmän kirurgi, med högst 4,000 kronor.

Vad föredragande departementschefen, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, sålunda tillstyrkt biföll Hans Maj:t Konungen; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Hemming Gadd.
